

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO EISMO
SAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1905 36 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS SAUGIOS LAIVYBOS ĮSTATYMO NR. VII-1897 3 IR
48 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
AVIACIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-2066 42 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR.VIII-1316
5, 10 STRAIPSNIŲ IR 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ
TAP Nr. 20-1581 – 20-1584; TAIS Nr. 20-9805(2); 20-9806(2); 20-9808(2); 20-9809(2)**

2020-09-22 Nr.NV-2555

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymo Nr. VII-1897 3 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Laivybos įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Aviacijos įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr.VIII-1316 5, 10 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – VTĮ projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai) atitiktį Konstitucijai, įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas pildytinas Įstatymo projektu keičiamo Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo (toliau – keičiamas GTESĮ) 36 str. 3 d. nuostatos, remiantis kuria katastrofų tyrimų vadovo tarnybinę veiklą vertina *Ministras Pirmininkas*, o sprendimus dėl katastrofų tyrimų vadovo tarnybinės veiklos vertinimo, perkėlimo, *tarnybinių nuobaudų* skyrimo priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė, pagrindimu (šiuo aspektu įvertintina ir Įstatymo projekto 2 str. numatyta Įstatymo projekto įsigaliojimo data). Pažymėtina, kad pvz., Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 vienuoliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 52 str. pakeitimo ir įstatymo papildymo 35-1 ir 53 str. įstatymo projektu (TAIS Nr. 20-2549(4)) reguliuojamo Vyriausybės atstovo Europos Žmogaus Teisių Teisme atveju sprendimus dėl perkėlimo priima ne Vyriausybė (kuri priima jį

į pareigas ir iš jų atleidžia), o teisingumo ministras. Šiuo aspektu įvertintina ir nuostata dėl katastrofų tyrimų vadovo pareigybės aprašymo tvirtinimo Vyriausybės sprendimu. Atkreiptinas dėmesys, kad net ir įstaigos vadovų atveju (kurio statusui katastrofų tyrimų vadovo statusas, remiantis VTĮ projekto 3 str. nuostatomis, neprilygsta) remiantis VTĮ 8 str. 4 d. 6 p., jų pareigybių aprašymus tvirtina į pareigas priimantis asmuo *arba* juos į pareigas paskyrusios *kolegialios institucijos vadovas*. Ši nuostata taikytina ir pvz., Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovui – įstaigos, kurios nepriklausomumas atliekant įstatymų nustatytas funkcijas ir priimant sprendimus turi būti užtikrintas vadovaujantis Europos Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais, todėl įvertintina, ar analogiškas teisinis reguliavimas negalėtų būti nustatytas ir katastrofų tyrimų vadovui. Pažymėtina, kad dar aiškesnis reguliavimas šiuo klausimu siūlomas Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 2, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 33, 34, 44, 48, 49, 51 str. ir 1 priedo pakeitimo, 15 ir 22 str. pripažinimo netekusiais galios įstatymo pakeitimo projektu (TAIS Nr. 20-7996(4)) - valstybės institucijų ir įstaigų vadovų pareigybių aprašymus tvirtina juos į pareigas priimantis asmuo, o kai juos į pareigas priima kolegiali valstybės ar savivaldybės institucija, – *šios institucijos vadovas*. Šiais aspektais įvertintini ir Laivybos įstatymo projekto 2 str. ir Aviacijos įstatymo projekto 1 str.

2. Atsižvelgiant į VTĮ projekto 1 str. siūlomą reguliavimą, remiantis kuriuo tyrimų vadovams (geležinkelių transporto katastrofų, eismo įvykių ir riktų, orlaivių avarių ir incidentų bei laivų avarių ir incidentų tyrimų srityse) Valstybės tarnybos įstatymas (toliau - keičiamas VTĮ) taikomas tiek, kiek jų statuso nereglamentuoja Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo, Aviacijos įstatymo ir Saugios laivybos įstatymo nuostatos, atsisakyтина perteklinės keičiamo GTESĮ 36 str. 4 d. nuostatos, kad katastrofų tyrimų vadovo darbo užmokestis nustatomas Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka. Šiais aspektais tikslintini ir Laivybos įstatymo projekto 2 str. ir Aviacijos įstatymo projekto 1 str.

3. Atsižvelgiant į tai, kad asignavimai ministerijoms tvirtinami kiekvienų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu (žr. Biudžeto sandaros įstatymo 2 str. 3 d.), tikslintina keičiamo GTESĮ 36 str. 4 d. nuostata, kad katastrofų tyrimų vadovo veikla finansuojama ir jo darbo užmokestis mokamas iš Susisieikimo ministerijai skiriamų asignavimų, *patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės*, atsisakant perteklinių ir nederančių su įstatyminiu reguliavimu žodžių „patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės“. Šiais aspektais tikslintini ir Laivybos įstatymo projekto 2 str. ir Aviacijos įstatymo projekto 1 str.

4. Atsižvelgiant į Įstatymų projektų aiškinamojo rašto 8 d. (beje, joje pateikiama informacija dėstyta ne 8 d., o 11 d.), Įstatymo projekto 2 str. 2 d. pildytina pavedimu priimti

įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus taip pat ir teisingumo ministrui. Šiais aspektais tikslintini ir Laivybos įstatymo projekto 3 str. ir Aviacijos įstatymo projekto 2 str.

5. Atkreiptinas dėmesys, kad Seime yra užregistruotas Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymo Nr. IX-1905 pakeitimo įstatymo projektas (Nr.XIIIP-4985), kuriuo keičiamas GTESĮ dėstomas nauja redakcija ir Įstatymo projektu siūlomas reguliavimas dėstomos kituose straipsniuose ir kitaip. Atsižvelgiant į tai, Įstatymų projektų aiškinamajame rašte nurodytina, kad priėmus minėtą projektą Nr. XIIIP-4985 anksčiau nei teikiamas Įstatymo projektas, pastarąjį reikėtų atitinkamai tikslinti.

6. Laivybos įstatymo projektu keičiamo Saugios laivybos įstatymo 3 str. 5 d. tikslintina, kadangi Vyriausybė (*in corpore*) negalėtų organizuoti, kontroliuoti (prižiūrėti) nurodytuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų vykdymą.

7. VTĮ projekto 4 str. 1 d. nurodyta šio įstatymo įsigaliojimo data (2021 m. sausio 1 d.) derintina su Įstatymo projekte, Laivybos įstatymo projekte ir Aviacijos įstatymo projekte nurodytomis šių įstatymų įsigaliojimo datomis (2021 m. kovo 1 d.).

Teisės grupės vyresnioji patarėja

Ieva Peciukonienė